

др Оливер Антић,
доцент Правног факултета у Београду

ОСНОВИ НАСЛЕДНОПРАВНИХ ОДНОСА

На основу Уставних амандмана из 1971. године (материјалноправна питања) и *Устава од 1974. године* (оставински поступак), нормативна надлежност за регулisaње наследноправних односа прешла је у надлежност република и аутономних покрајина. Питање правног уређења ових друштвених односа показало се као најсложеније у СР Србији, с обзиром да у њен састав улазе и две социјалистичке аутономне покрајине. У ствари, поставило се, као претходно питање, проблем разграничења законодавне надлежности у материји наследног права између Републике као државноправног субјекта и њених аутономних покрајина. Дакле, пре свега, проблем уставноправне природе.

При расподели нормативне надлежности, уставни прописи користе неколико термина. Тако *Устав СР Србије* у чл. 299. ст. 2. тач. 3. утврђује да Република „уређује облигационе и уговорне односе; уређује својинско-правне и друге стварно-правне односе; уређује имовинско-правне и друге материјално-правне односе“ и др. У чл. 300. Устав одређује да се републичким законом јединствено за целу територију Републике уређују, поред осталог, „основи правног режима друштвене својине“; „основи својинскоправних и других стварно-правних односа“, „основна начела брака и брачних односа“, „основна начела родитеља и деце“, „основи наследно-правних односа“, „облигациони односи“... (вид. тач. 3. и 5).

Видљиво је да Устав прави градацију при расподели нормативне надлежности — од „основних начела“, као минимума заједништва (брак, брачни односи и др.), преко „основа“ одређених правних односа (друштвена својина, својинско-правни и други стварноправни односи; наследно-правни односи), до потпуног регулisaња одређене правне материје (облигације).

На исти начин поступио је и савезни Устав — Федерација уређује „основе облигационих односа (општи део облигација)“, „основне својинско-правне односе“ и др. (вид. чл. 281). Применом ове уставне норме Закон о облигационим односима у свом Првом делу уређује Основе облигационих односа и то од члана 1. до члана 453. (детално су обрађена сва најважнија облигационоправна питања). Закон о основним својинско-правним односима регулише најважније стварноправне институте (својина, службеност, залога, државина).

Из изложеног закључујемо да Основи наследноправних односа, како их поставља Устав СР Србије посебно имајући у виду да их увршћује у исти ред (користећи исти термин у истом члану) са другим неспорно значајним правно-политичким питањима (нпр. друштвена својина, стварноправни односи), чине значајно уставноправно питање, које треба да обезбеди у основи једнак наследноправни положај свих лица која имају пребивалиште у Републици као целини, одн. републичко држављанство СР Србије, а на тај начин, уједно, и виши степен (од минимума) заједништва у већ поменутом смислу. Поставља се питање да ли је овај уставни концепт спроведен у правни живот. Но, пре одговора погледајмо позитивноправно стање.

У глави IX којом се уређују права и дужности Републике, у члану 300. став 1. тачка 5. Устав СР Србије, поред осталог, предвиђа да ће се републичким законом јединствено за целу територију Републике уредити „основи наследноправних односа“. Ова одредба могла се спровести на три начина:

1) На основу договора, по процедури из члана 301, могао се донети јединствен закон о наслеђивању за целу Републику. Тим законом била би обухваћена и сва остала наследноправна питања, а не само основи наследноправних односа.

2) Посебним законом који би важио за целу територију Републике, могли су да буду регулисани само основи наследноправних односа, а законом који би важио за СР Србију ван територија аутономних покрајина и законима који би важиле за ове покрајине могла су се уредити остала питања.

3) Коначно, могло се у самом закону о наслеђивању СР Србије (који би важио ван територија аутономних покрајина) предвидети да неке његове одредбе чине основе наследноправних односа, те да се примењују на целој територији Републике.

Уколико би се прихватила прва или друга могућност морало би се приступити дубљој правној анализи појма „основа наследноправних односа“, што би захтевало одговарајућу научну обраду. На тај начин био би дат један заокружен и стабилан одговор на ово сложено питање, одговор који би, у складу са уставним концептом, дао основа за више заједништва код решавања најважнијих наследноправних питања, а самим тим ишао у прилог учвршћењу правне сигурности у овој материји.

Међутим, прихваћена је трећа солүција. Наиме, у Закону о наслеђивању СР Србије, у његовим прелазним и завршним одредбама (чл. 233), предвиђено је да ће се одредбе чланова 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 25, 26, 27, 59, 62, 80, 103, 104, 105, 125, 126, 130. и 140. примењивати јединствено на целој територији Републике, у смислу чл. 300. ст. 1. тач. 5. Устава.

Размотрићемо ове основе ближе.

Члан 2. Предмет наслеђивања. — „Наслеђивати се могу ствари и права која припадају појединцима.“ Другим речима, у састав заоставштине улазе само ствари и права подобна наслеђивању (не могу се наслеђивати лична права, имовинска права везана за личност, ствари ван промета, ствари и права која се издвајају по неком посебном основу, друштвена својина и др.). Ово питање је, наравно, истоветно уређено у свим законима о наслеђивању у СФРЈ, а у извесном смислу и много шире. Предмет наслеђивања у овом смислу и није могао бити

другачије постављен па га је било сувишно наводити као елемент „основа“. Поред овога, може се ставити и једна формална примедба, с обзиром да ЗОН САП Војводине другачије обликује овај члан. По њему (исто чл. 2) „Наслеђивати се могу ствари и права на којима појединци има право својине“. Приговор би се прво односио на формулацију права својине на правима која је лоша и нетачна, а друго на потребу једнаког формулисања одредби које чине „основе“ како би се избегло различито тумачење ових јединствених норми.

Интересантно је да ЗОН СР Србије и САП Косово немају други став овог члана, док ЗОН САП Војводине у ст. 2. одређује да се наслеђивање имовине лица које је уживало социјалну или другу помоћ друштвене заједнице ограничава по одредбама тог закона. СР Србија има сличну норму, али у Закону о браку и породичним односима, где се у чл. 39. предвиђа наплата износа социјалне помоћи из заоставштине умрлог корисника. Овде се проблем различите формулације и не поставља с обзиром да ЗОН САП Војводине и не може да садржи ст. 2. који не постоји у ЗОН СР Србије (без обзира што војвођански Закон разрађује једну уставну одредбу јер је и чл. 2. ЗОН СР Србије директна последица одређене уставне одредбе):

Члан 3. *Наслеђивање непокретности.* У овом члану само се понављају уставне одредбе да се на основу наслеђивања не могу задржати у својини непокретности и средства рада у већем обиму него што је то уставом или законом одређено (вид. чл. 194. ст. 3. Устава СФРЈ и чл. 217. ст. 3. Устава СР Србије, а исте одредбе имају и устави других република одн. покрајина). Може се закључити да ове одредбе није требало уносити нити у законе о наслеђивању, јер оне већ постоје у уставима, нити их „триплирати“ кроз основе наследноправних односа.

Члан 4. *Равноправност у наслеђивању.* Ту се предвиђа да су грађани под истим условима равноправни у наслеђивању, а у ставу 2. и 3. овог члана истиче се да су мушка и женска лица, као и брачна и ванбрачна деца, равноправна у наслеђивању. Уставни прописи, савезни и републички одн. покрајински садрже недвосмислене одредбе о равноправности грађана пред законом (чл. 154. и 190. ст. 4. Устава СФРЈ, чл. 178. и 213. ст. 4. Устава СР Србије и одговарајуће одредбе устава других република и покрајина), тако да су ове одредбе у законима о наслеђивању непотребне. У вези с тим, може се слободно рећи да овако јасне и општеусвојене чињенице (гарантоване императивним уставним нормама) у нашем праву, одн. правима, не треба увршћивати у основе наследноправних односа, јер се уставом гарантована равноправност (у свим њеним облицима) ни на који начин не може искључити или сузити. Имајући, изгледа, то у виду ЗОН САП Војводине не садржи одредбу о равноправности мушких и женских лица, али остаје нејасно зашто онда наводи друга два случаја равноправности.

Може се закључити да са садржинског становишта ова одредба није требало да уђе у круг „основа“, а са формалне стране може се приговорити да постоји неслагање законских текстова САП Војводине и СР Србије.

Члан 5.⁽¹⁾ одређује да страни држављани имају под условом реципроцитета иста наследна права као и домаћи држављани. ЗОН САП Војводине има нешто другачију формулацију, јер говори о условима примене начела реципроцитета. Но без обзира на ову формалну разлику треба рећи да је ова одредба део нашег јавног поретка, па је њено сврставање у основе наследноправних односа непотребно (вид. чл. 201. Устава СФРЈ).

Члан 6. *Основи позивања на наслеђе.* „Наследити се може на основу закона и на основу тестаментa.“ Друкчије речено, уговор о наслеђивању, као трећи могући основ позивања на наслеђе, није допуштен. Али овај уговор⁽²⁾ није допуштен ни у једном закону о наслеђивању у СФРЈ, јер је његова суштина противна нашем јавном поретку. Иначе, овај је уговор недозвољен у великој већини права других држава, пре свега у свим социјалистичким, а и тамо где је допуштен његова примена је јако сужена (нпр. могу га закључити искључиво брачни другови).

Члан 7. *Располагање тестаментом.* Овом одредбом предвиђено је да завешталац може тестаментом да располаже својом имовином „на начин и у границама који су одређени у закону“. Сва права у свету — на један или други начин, посредно или непосредно, у мањем или већем обиму — ограничавају тестаментално располагање завештаоца, па је то случај и са свим правима у нашој земљи. С обзиром на то јасно је да није било потребно да ова одредба уђе у појам „основа“. У ствари и без овог члана тестаментална располагања завештаоца ограничена су према посебним одредбама закона о наслеђивању (нпр. путем нужног дела).

Члан 8. *Заоставштина без наследника.* „Заоставштина без наследника постаје друштвена својина.“ Држава је последњи законски наследник (*Fiscus post omnes*), то је општеприхваћено решење од римског права до данас⁽³⁾.

Члан 9. *Круг законских наследника.* Законски наследници су оставиоци, његови усвојеници и њихови потомци, његов брачни друг, његови родитељи и њихови потомци, његови дедови и бабе и њихова деца (ст. 1). Наведена лица наслеђују по наследним редовима (ст. 2). Наследници ближег наследног реда искључују оне из даљег наследног реда (ст. 3).

Питање које регулише став 1. овог члана је прво, од до сада наведених из круга „основа“, које би реално могло да буде различито уређено. Овим прописом таксативно су наведена лица која могу бити позвана на законско наслеђивање у СР Србији и њеним аутономним покрајинама и *a contrario*, круг законских наследника у аутономним покрајинама не може бити ни мањи ни већи од наведеног. Међутим, у члану 20. ЗОН САП Косово предвиђено је да се лица која живе у ванбрачној заједници, под одређеним условима, позивају на законско наслеђивање исто као да су брачни другови. На тај начин извршено је проширење

(1) У савезном Закону о наслеђивању овај члан је носио назив Наследна права странаца. ЗОН СР Србије овај наслов изоставља, тако да се назив претходног члана (Равноправност у наслеђивању) односи и на члан 5.

(2) Уговор о наслеђивању је споразум два лица по коме оно лице које најживи друго постаје његов универзални сукцесор. Овај алекторни уговор може бити стипулансан и у корист трећег лица. Уговор о наслеђивању је најјачи основ позивања на наслеђе — искључује како законско, тако и тестаментално наслеђивање.

(3) Вид. Б. Благојевић, *Наследно право у Југославији*, Београд, 1983, стр. 300.

круга законских наследника, а тиме и повреда чл. 233. ЗОН СР Србије одн. чл. 300. ст. 1. тач. 5. Устава СР Србије.

Став 2. и 3. члана 9. садрже одредбе које су исте у свим савременим правима.

Члан 25. *Ко су нужни наследници.* Овим чланом одређује се круг нужних наследника (ст. 1), критеријум који треба да испуне нека лица да би имала право на нужни део (ст. 2) и редослед њиховог „позивања“ на нужно наслеђе (ст. 3). Материја овог члана исправно је укључена у „основе“, јер се та питања могу и другачије уредити (осим ст. 3. који је општеуспојен).

Члан 26. *Нужни и расположиви део.* У првом ставу овог члана објашњава се шта је нужни део — „део заоставштине којим оставилац не може располагати“, одредба, дакле, која је истоветна у свим правима која познају овакво ограничење слободе тестирања. Други став овог члана одређује величину нужног дела, тако да има практични значај. У трећем се, пак, констатује да остатком заоставштине завешталац може слободно да располаже (расположиви део).

Члан 27. *Право на нужни део је наследно право.* Овим прописом одређује се тзв. правна природа права на нужни део. Као што се види у нас је прихваћена наследноправна, за разлику од облигационоправне природе овог права. Велика већина држава које прихватају нужни део као облик ограничења слободе завештања, прихвата управо наследноправну варијанту. То је случај и са свим правима у СФРЈ — „Нужном наследнику припада део сваке ствари и права који сачињавају заоставштину“. Само немачко и аустријско право имају друго решење (у тим земљама нужни наследник има право само на новчани износ вредности нужног дела). Међутим, разлика између ова два решења није тако велика као што то на први поглед изгледа. Наиме, у правима која прихватају наследноправну природу завешталац својом вољом „може одредити да нужни наследник прими свој део и у одређеним стварима, правима или новцу“, али и обрнуто — у земљама које прихватају облигациону природу завешталац то питање може уредити и другачије.

Члан 59. *Способност за прављење тестаментa.* У ставу 1. и 2. утврђује се тзв. објективни елемент способности за прављење тестаментa и он износи 16 година живота завештаоца, као и санкција ништавости у случају да он није достигао наведени узраст. У последњем ставу прописано је да губитак способности за расуђивање (субјективни елемент) који накнадно настане, не утиче на пуноважност тестаментa.

Сви наши закони о наслеђивању имају исто овакво решење, осим ЗОН СР Црне Горе и СР Словеније који предвиђају узраст од 15 година (што је исправније јер Закон о удруженом раду дозвољава заснивање радног односа са 15 година а породичноправни прописи република и покрајина тим лицима дозвољавају да, у основи, самостално располажу својим приходима оствареним путем рада) (4).

Члан 62. *Форма тестаментa као услов за његову пуноважност.* „Пуноважан је онај тестамент који је направљен у облику утврђеном у закону и под условима предвиђеним законом.“ То да је тестамент строго формалан акт безизузетно прихватају сва права у свету. Од римског

(4) Вид., нпр., члан 122. став 2. Закона о браку и породичним односима СР Србије. Вид. и О. Антић, *Слобода завештања и нужни део*, Београд, 1983, стр. 65—70.

права до данас ово је неспорно, па сврставање овако ноторне ствари у основе наследноправних односа у СР Србији изгледа неумесно.

Члан 80. *Супституције*. На овом месту Закон предвиђа да завешталац може одредити само просту (вулгарну) супституцију (ст. 1. и 2), док је фидеикомисарна супституција забрањена (ст. 3). Треба одмах констатовати да је истоветно решење прихваћено у свим савременим правима. Постоји само неколико изузетака и то у уском домену примене, као заостатак из феудалног права, у Енглеској, Немачкој и Аустрији. Забрана фидеикомисарне замене наследника постоји у југословенском праву још од *Видовданског устава од 1921. године*. Ова врста супституције (као и породични фидеикомис као један њен облик) не би се могли установити ни у једном нашем праву већ због тога што би били противни јавном поретку наше земље. Зато мислимо да ни овај члан — као део „основа“ — нема никаквог практичног значаја.

Следећа три члана (103—105) обухваћени су заједничким насловом — Уговор о наслеђивању и о будућем наследству или легату.

Члан 103. *Ништавост уговора о наслеђивању*. Ништавост уговора о наслеђивању предвиђају сви закони о наслеђивању у СФРЈ, а на исти начин поступају и права свих социјалистичких земаља и већине осталих права. Ништавост овог уговора у суштини је последица његове несагласности са јавним поретком нашег савременог права. Одређивање универзалног сукцесора путем алеаторног уговора којим се, уз то, и најужа породица може оставити без икаквих средстава (пошто све оно што у тренутку делације спада у оставиоачеву заоставштину прелази на његовог преживелог саговорника или треће лице), мислимо да у било ком нашем праву не долази у обзир. Поред овога, треба приметити да је одредба о којој је реч већ имплицитно садржана у члану 6. ЗОН СР Србије (који такође спада у „основе“), у коме се одређује да постоје само два ваљана основа позивања на наслеђе: закон и тестамент.

Члан 104. *Ништавост уговора о будућем наследству или легату*. Ништавост уговора којим се располаже наследном надом такође је општеусвојено начело у савременом праву одн. правима. Ипак, ово начело каткад трпи понеки изузетак. У нас, овај изузетак је постојао у савезном *Закону о наслеђивању*, а по утледу на њега задржан је и у правима свих наших република⁽⁵⁾, осим по ЗОН СР Србије. Овај последњи, наиме, проглашава безизузетну ништавост оваквих уговора, а то — с обзиром да питање спада у „основе“ — прихвата и ЗОН САП Косово. Међутим, ЗОН САП Војводине у чл. 136. (*Одрицање од наслеђа које није отворено*) предвиђа да се потомак који самостално располаже својим правима, може у споразуму са претком одрећи наследства које би му припало после смрти претка. Овај уговор не значи ништа друго до располагање будућим наследним правом одн. наследном надом, чиме је још једном извршена повреда основа наследноправних односа, а тиме и Устава СР Србије.

Члан 105. *Ништавост уговора о садржини тестамена*. Овде се утврђује ништавост уговора којим се неко обавезује да унесе неку одредбу у свој тестамент или да је не унесе, да опозове неку одредбу

(5) На штетност таквог решења благовремено је указао проф. Благојевић — вл. *Наследно право СФРЈ са освртом на права других држава* (VI изд.), Београд, 1968, стр. 269—271.

или да је не опозове. У ствари, ту се ради о једном од битних елемената самог појма тестаментa — о његовој опозивности. Опште је правило, још од римског права, да завешталац не може ничим бити везан у том погледу — *Ambulatoria est voluntas defuncti usque ad vitae supremum exitum*(6). То правило нигде не трпи изузетке, па се чини да није било потребно да се сврстава у „основе“.

Члан 125. *Способност за наслеђивање*. Правило да наследник мора доживети тренутак отварања наслеђа и фикција у корист зачетог а нерођеног детета постоје још од римског права, а опште су прихваћени и у савременим правима. Поред тога, сва модерна права омогућавају завештаоцу да својим тестаментом остави нешто правном лицу, па и да га оснује (задужбина). Не видимо рационални разлог због кога је било потребно да се у „основе“ сврстају одредбе које ионако не би могле другачије да гласе.

Члан 126. *Недостojност за наслеђивање*. Овим чланом одређени су случајеви (ст. 1. до 5) када једно лице, означено као законски наследник, не може да наследи због тежих повреда одређених законских прописа. У вези тога, суштински, не постоје разлике у нашим законима о наслеђивању. Међутим, ЗОН САП Војводине садржи грешку у тачки 2. члана 127. (одговара члану 126. ЗОН СР Србије), јер недостаје завршетак реченице, који би, мислимо, требало да гласи ... „га је спречио да то учини;“. Поред тога, с обзиром да би „основи“ морали бити и истоветно формулисани, може се ставити формална замерка на термин којим почиње тачка 5. члана 127. ЗОН САП Војводине.

Члан 130. *Прелазак заоставштине на наследника*. Овом одредбом предвиђа се да заоставштина прелази по сили закона на наследнике оставиоца тренутком његове смрти. Овакав систем (*ipso iure*) наслеђивања постоји у свим континентално европским правима. Изузетак је само аустријски Грађански законик по коме се тренутком делације формира правни основ, а уручењем (*modus aquirendi*) се стиче заоставштина. Практично, ни овде се није могло очекивати другачије решење; ирационално је обезбеђивати се од неког решења које су ионако сви напустили.

Члан 140. *Обим наследникове одговорности за дугове*. Принцип да наследник одговара до висине наслеђене имовине за дугове оставиоца безизузетно је прихваћен у савременом праву, а исто је и са решењем да наследник који се одрекао наслеђа не одговара за дугове (ст. 1. и 2). Солидарна одговорност санаследника и то до висине наследног дела сваког од њих, такође је прихваћена у данашњим правима, јер штити и интересе поверилаца оставиоца (не погоршава њихов положај због смрти њиховог дужника), али и положај његових наследника (одговарају увек до висине вредности наслеђене имовине не ангажујући своја средства ни када је у питању солидарност); исто је и са одредбом да се дугови санаследника, уколико тестватор није другачије наредио, деле сразмерно њиховим наследним деловима (ст. 3. и 4).

Закључак

1) Чланом 233. ЗОН СР Србије обухваћена су у највећем броју случајева универзална наследноправна правила. То су најчешће правила

(6) L. 4, D. 34, 4.

садржана у свим савременим правима, а нека од њих примењују се још од римског права. Може се са сигурношћу рећи да Устав СР Србије није наредио заједничка решења за она питања која и не могу бити различито регулисана, јер таква одредба не би имала смисла. Другим речима, највећи број чланова ЗОН СР Србије који улазе у круг основа наследноправних односа садрже општеприхваћене принципе наслеђивања, што је наравно непотребно. То је, мислимо, уједно допринело да се испусте из вида она права питања која и чине *ratio legis* поменути уставне одредбе.

2) У оним наследноправним питањима где би се разлике у законима о наслеђивању СР Србије и САП Војводине одн. САП Косово реално могле да јаве, а то није допуштено с обзиром да спадају у основе наследноправних односа, оне се понекад ипак појављују. Те разлике у неким случајевима представљају грубе повреде „основа“, одн. републичког Устава (одступање од круга законских наследника у ЗОН САП Косово или располагање будућим наследним правом одн. наследном надом у ЗОН САП Војводине).

3) Уставна одредба о основима наследно-правних односа није добро постављена у ЗОН СР Србије (члан 233), нити ваљано реализована у ЗОН САП Војводине и ЗОН САП Косово.

Ови противуставни и незаконити елементи у правном систему СР Србије, мислимо да би се могли отклонити (садржински и трајно) само посебним законом којим би били уређени искључиво основи наследно-правних односа СР Србије. У том случају прилаз овом питању био би дубљи и озбиљнији, а решење би донело више заједништва — а то је, као што смо видели, и смисао одредбе члана 300. став 2. тачка 5. Устава СР Србије.

dr Oliver Antić,
Associate Professor, Faculty of Law, Belgrade

SUMMARY

FUNDAMENTS OF LEGAL INHERITANCE RELATIONS

In the SFR of Yugoslavia the regulation of legal inheritance relations is in the competence of the republics and the autonomous provinces. In the Constitution of the S. R. of Serbia it is prescribed that certain questions of legal inheritance relations must be, for the territory of the entire Republic, regulated uniformly. This constitutional provision is made concrete in the provision of Article 223 of the Inheritance Act of S. R. Serbia, where it is stated which of the provisions of this Act form the "fundamental legal inheritance relations". Analysing these two provisions the author comes to two conclusions: first that the constitutional provision regarding the "fundaments" is not well founded in the Inheritance Act of S. R. Serbia (as it mostly takes into account the universal legal inheritance rules, i. e. rules that have no alternatives) and second, that there exist differences in matters, which there are not supposed to be regulated differently in the Inheritance Act of SAP Vojvodina and the Inheritance Act of SAP Kosovo (being thus illegal and unconstitutional). Having all this in mind, the author sees the solution in drafting a particular bill which would finally resolve the question of the "fundaments".

dr Oliver Antić,
Docent de la Faculté de droit à Belgrade

RESUMÉ

LES FONDS DES RELATIONS DU DROIT HÉRÉDITAIRE

En Yougoslavie, les Républiques et les Régions autonomes sont compétents pour la régulation des relations du droit héréditaire. Mais le cadre de leur compétences n'est pas le même. La Constitution du Serbie prévoit que certaines questions du droit héréditaire doivent être réglées également. Cette stipulation constitutionnelle est concrétisée en article 233. de la Loi d'hérédité du Serbie, qui implique les articles de cette loi qui sont traités comme «les fonds des relations du droit héréditaire». En analysant ces articles de cette loi, l'auteur déduit deux conclusions: la première, que la stipulation constitutionnelle sur «les fonds» n'est pas bien posée dans la Loi d'hérédité du Serbie (puisque'elle comprend dans le grand nombre des cas les règles universelles héréditaires, c'est à dire, des règles qui n'ont pas des alternatives) et la deuxième, qu'il y a des questions qui doit être réglées également, mais qui sont réglées différemment dans la Loi d'hérédité du Région autonome de Vojvodina et dans la Loi d'hérédité du Région autonome de Kosovo (ce qui est illégal et contre la Constitution). En prenant tous ça en consideration, l'auteur voit la solution seulement dans l'élaboration d'une loi spéciale qui réglerá définitivement la question «des fonds».